

NYING

MEDLEMSBREV FÖR GUSTAF SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Kring Gustaf Schröders

NYING

Innehåll:

Årsmötet i Gräsmark

Protokoll

*Schröderskylt vid
Fiskarstugan*

*Handlarna i Mora
som gjorde affärer
med Gustaf Schröder*

*Ingemar Gustafsson
till minne*

*I huvudet på
ordföranden*

*En annorlunda
toppjakt*

Boklagret i Arvika tömt

Schröder-Shopen

Prästgården Gräsmark. Foto: Christer Karlsson

Gustaf Schröder-Sällskapets årsmöte i Gräsmark

Text av Göran Bergman

Den 26 september 2020 samlades ett 20-tal medlemmar i Gustaf Schröder-Sällskapet för årsmötesförhandlingar i "Kalasmakeriet på Prästgård", Gräsmark. Det var ett ovanligt sent årsmöte eftersom vi i normala fall brukar träffas första lördagen i juni. I år hade dock den pågående Coronapandemin ställt det mesta över ända så vi tvingades skjuta fram årsmötet. Väl på plats fick vi vara särskilt försiktiga vid vårt umgänge och hålla avstånd mellan varandra vilket alla bjöd till att hålla.

Bertil Forsberg inledde årsmötet med att hälsa välkommen till Fryksdalen och presenterade dagens program.

Årsmötet som leddes av Sällskapets ordf. Udo Johansson förflöt som vanligt lugnt och stillsamt. Den fråga som ägnades störst intresse var hur vi skulle få Schrödersamlingarna synliggjorda igen. Siljansfors Skogsmuseum har ännu inte lyckats få finansiering av sin för ändamålet planerade utbyggnad och Värmlands museum som äger och förvarar samlingen sedan den blev "utslängd" från Sågudden i Arvika verkar inte för närvarande ha några ambitioner att medverka till att samlingen blir tillgänglig för förevisning.

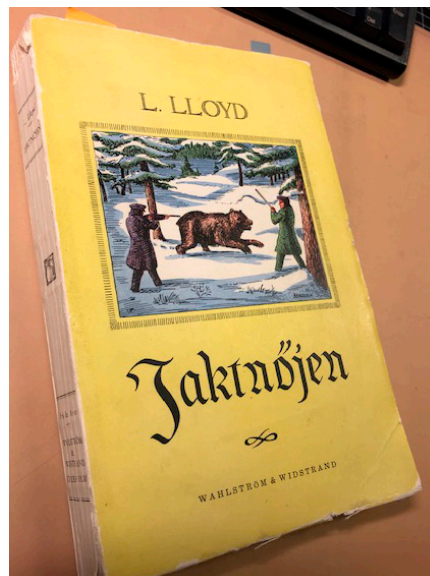

Gustaf Schröder-Sällskapet nu på Facebook

Välkommen att gilla Sällskapet! Välkommen även att göra ett eller flera införanden!

Bertil Forsberg inledde årsmötet. Foto: Göran Bergman

Nästa årsbok "Jaktnöjen"

Det beslöts att som nästa årsbok återutge "Jaktnöjen" av L. Lloyd. Boken gavs ut första gången 1830 och beskriver förutom en mängd björnjaktepisoder även mycket kring dåtidens folkliv och samhällsskick.

Efter årsmötet intogs lunch på stället. Därefter, efter en kort biltur, samlades deltagarna hos "Ove ve dammen" med fru i Södra Västerrottna där vi fick "kaffe på maten" i Oves fina timmerkoja. Här fördelades även deltagarna i lagom stora grupper för det efterlängta besöket i den närbelägna, legendariska "Riddarsalen".

Efter att ha besett den magnifika "Riddarsalen" samlades alla tillsammans med gårdens ägare "Tore i Hagen" utanför gården för uppsättning av Schröder-Sällskapets skylt nr 22.

Därefter reste vi till "Kalle på Uddens" Annefors där vi blev hjärtligt mottagna av paret Terje och Sven-Åke som inbjöd oss till en minnesvärd guidning av den smakfullt inredda Herrgården.

Vi som hade förmånen att delta i dagens årsmöte med dessa mycket intressanta och välregisserade programpunkter avslutade det hela med att riktade ett stort tack till Bertil och Lillemor Forsberg som dragit det tunga lasset med planeringen.

Annefors Herrgård. Foto: Christer Karlsson

Protokoll från årsmötet

Protokoll fört vid ordinarie årsmöte med Gustaf Schröder-Sällskapet i "Kalasmakeriet på Prästgårn", Gräsmark, den 26 september 2020.

§ 1. Öppnande

Udo Johansson öppnade sammanträdet med att hälsa alla välkommen till årsmötet som blivit senarelagt p.g.a. den pågående Corona pandemin.

§ 1a. Bertil Forsberg inledde med att presentera dagens program. Efter årsmötet och lunch på "Kalasmakeriet på Prästgårn" i Gräsmark blir det besök och visning av "Jägarsalen" i f.d. gästgiveriet i Väster Rottna och därefter besök i herrgården vid Annefors f.d. bruk.

§ 2. Val av mötesordförande

Udo Johansson valdes till mötesordförande.

§ 3. Val av mötessekreterare

Göran Bergman valdes till mötessekreterare.

§ 4. Val av justerare

Sten-Rune Olsson valdes att jämte ordf. justera dagens protokoll.

§ 5. Godkännande av kallelse och dagordning

Kallelsen vilken skett genom medlemsbladet Nying godkändes, liksom den stadgeenliga dagordningen.

§ 6. Styrelsens-, kassaförvaltarens- och revisorernas berättelse

Styrelsens berättelser föredrogs liksom den ekonomiska redogörelsen samt revisorernas berättelse. (Se bilagor).

Vid årsskiftet uppgick Gustaf Schröder-Sällskapets balansräkning till 103 195 kr.

Styrelsens, kassörens och revisorernas berättelse godkändes därefter att läggas till handlingarna och beslutades att behållningen skulle överföras till ny räkning.

§7 Ansvarsfrihet

Styrelsen och kassören beviljades ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 8. Val av styrelse, ordförande och revisorer

Christer Karlsson, Mora, Sten-Rune Olsson, Arvika och Johannes Ainegren, Uddeholm omvaldes som ordinarie styrelseledamöter på 2 år.

Kvarstående i styrelsen på ytterligare 1 år är Udo Johansson, Sysslebäck och Göran Bergman, Malung

Suppleanter: Lars Lidholm, Orsa och Bertil Forsberg, V Ämtervik omvaldes på 1 år.

Udo Johansson, Sysslebäck, omvaldes till ordförande på 1 år.

Lennart Berglund, Töcksfors och Bo Nilsson, Årjäng omvaldes som revisorer.

Jonas Jonsson, Mora, valdes till revisorsuppleant.

§ 10. Val av valberedning

Rolf Johansson, Sysslebäck, (sammankallande) och Nils Robertsson, N. Skoga omvaldes.

§ 11. Medlemsavgift 2019

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2020 skall vara oförändrad 300 kr.

§ 12. Årsbok 2020

Beslutades att "Jaktnöjen" av L. Lloyd skall bli årsbok för 2021.

Boken utkom första gången 1830.

§ 13. Plats för nästa årsmöte

Nästa år skall årsmötet hållas i Dalarna. Uppdrogs åt styrelsen att besluta om plats, program och tidpunkt.

§ 14. Firmatecknare

Beslutades att Gustaf Schröder-Sällskapets firma tecknas av Udo Johansson, Christer Karlsson och Göran Bergman var för sig.

§ 15 Övriga frågor

Under denna punkt redogjordes bl.a för Schröderutställningen som fortfarande ligger i "malpåse" på Värmlands museum. En rad olika förslag framfördes, bl.a visning under jaktmässan på Rottneros.

§ 15. Årsmötets avslutning

Sammanträdet avslutades med att ordf. tackade deltagarna för visat intresse. Ett särskilt tack riktades till Bertil Forsberg för hans välordnade arrangemang.

Vid protokollet dag som ovan

Göran Bergman

Justeras:

Udo Johansson

Sten-Rune Olsson

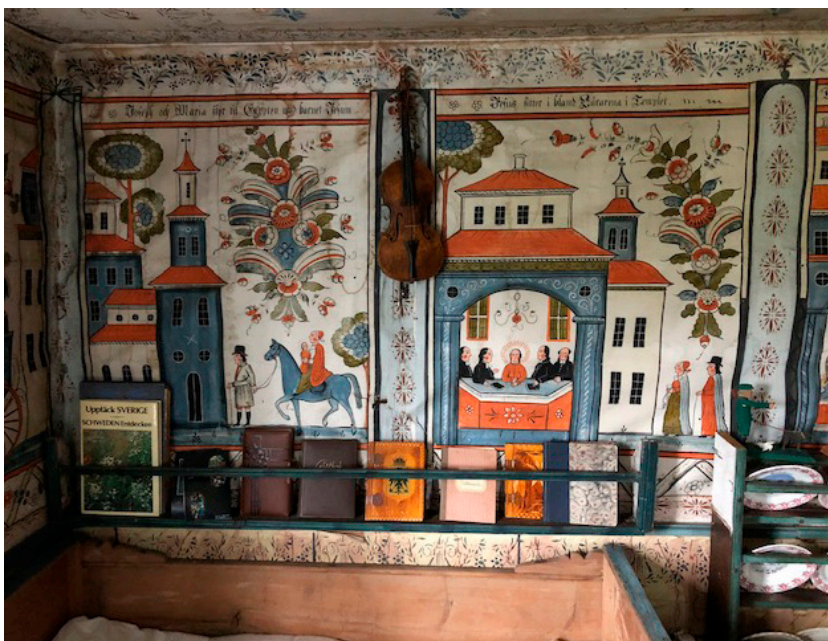
Huset fd Gästgiveriet i Västerrottna som inrymmer Riddarsalen. Foto: Christer Karlsson

Skylt nummer 22 sätts upp av Bertil Forsberg under överinseende av gården ägare "Tore i Hagen" och årsmötesdeltagarna. Foto: Christer Karlsson

*Grytan finns kvar i vilken Grytriddarna fick göra sitt inträdesprov!.
Foto: Göran Bergman*

Väggmålning i Riddarsalen. Foto: Göran Bergman

Foto: Christina Andersson

Schröder-skylt nr 20 uppsatt på Sollerön

Av Christer Karlsson

Elisabeth och Per Jonsson framför sin stuga på Sollerön. I Nying nr 110-2019 finns en berättelse om hur Gustaf Schröder övernattade i den tidigare "Fiskestugan" på denna plats den 10-11 augusti 1883. Fiskestugan ägdes under Schröders tid av handelsmannen A. H. Westerbergh i Mora som var en av Schröders jakt- och fiskekamrater, men även en affärskompanjon. Den nuvarande stugan byggdes omkring 1903 av sonen H. F. Westerbergh, som var morfar till Per Jonsson.

Handlarna i Mora som gjorde skogsaffärer med Schröder

A. H. Westerbergh startade sin affär i Mora år 1863 och var därmed en av de första handelsmännen i Mora när Sverige fick full näringsfrihet år 1864. Tillsammans med en annan tidig handlare i Mora, Carl Bergqvist, gjorde han år 1869 en stor skogsaffär i Våmhus. De två handelsmännen köpte avverkningsrätten på 50 år på Dalens fåbodskog, där skogsarealen uppgavs vara 5663 tunnland, dvs ca 2830 hektar. Några år senare var det Schröder som skötte avverkningarna på skogen. (Anteckningar av Säs Ambrosius Ambrosiusson, Våmhus). Det är oklart om köpet av Dalens fåbod då hade överförts till Korsnäs AB, eller om Gustaf Schröder skötte avverkningarna för Westerbergh och Bergqvists räkning, vid sidan om sitt ordinarie jobb som skogsförvaltare för Korsnäs. En tidigare VD för Korsnäs AB, Wilhelm Ekman, skriver 1918 i en opublicerad historik över Korsnäs AB: "Genom det förhållandet att handlarna fingo möjlighet att lättare sälja sina varor sedan köpen gjorts, följde helt naturligt, att dessa även uppträdde som köpare af arrendeskogar, ja stundom äfven af fastigheter. De mest framträdande af dessa voro Westerbergh & Bergqvist i Mora, som köpte afverkningsrätten på Dalens Fåbodeskog, Svålas Erik Ersson, Igel Johan Larsson, Rex O.A. Medén, Ljugar Halfvar Halfvarsson, K.P. Larsson, J.P. Jansson m.fl." (Ekman 1918)

Westerbergh och Schröder grundade Mora Bryggeri år 1872

Westerbergh var tillsammans med Gustaf Schröder även grundare av Mora Bryggeri år 1872. Under 20 år ledde Westerbergh verksamheten i bryggeriet tillsammans med riksdagsmannen Bälter Swen Ersson och var från 1880 dess VD. Westerbergh byggde den första ångbåtsbryggan i Mora "Westerberghs brygga", och var även med som grundare och styrelsemedlem i Österdalarnes Ångbåts AB, som från år 1873 blev det bolag som styrde passagerartrafiken på Siljan de kommande 85 åren med ångbåtarna Engelbrekt och Gustaf Wasa. Båda båtarna går än idag i passagerartrafik på Siljan, och Engelbrekt är eventuellt världens äldsta i drift varande passagerarfartyg med ångmaskinsdrift.

Ingemar Gustavsson till minne

Av Göran Bergman

Strax före jul fick vi meddelandet att f.d skogvaktaren vid Orsa Besparingsskog Ingemar Gustavsson, Orsa, hade gått ur tiden. Han avled den 16 december 2020 efter en kort tids sjukdom i Covid-19.

Vi minns Ingemar med saknad, inte minst från många av våra årsmöten där han medverkade med sina spännande och roande historier om allt från björnmöten till folklivsskildringar. Ingen kunde som han berätta om livet i finnskogarna. Hans kulturgärning i Orsaskogarna är enastående, han såg bl.a. till att gamla skogskojar, skvaltkvarnar mm bevarades för framtiden. Finnberget som Gustaf Schröder en gång stod som ägare till var ett av hans stora skötebarn. Han medverkade ofta i Nying med div. skriftligt Schröderrelaterat material. Ingemar fick ett långt liv, han var född i Visnum i södra Värmland den 9 januari 1926. Trots att han kom "utombyss" ifrån så blev han en mycket accepterad person i Orsa.

Ingemar på Finnberget vid Skogshistoriska Sällskapets exkursion 2019 som kanske var hans sista offentliga framträdanden. Med mikrofon i handen berättar han någon av sina oförglömliga finnskogshistorier för deltagarna .

Foto: Göran Bergman

I huvudet på ordföranden

"Möt GUSTAF SCHRÖDERS NORDVÄRMLAND på Dalby Hembygdsgård"

Foto: Göran Bergman

I somras fick jag ett litet häfte av min gode vän Torleif Styffe. Skriften hette "Möt GUSTAF SCHRÖDERS NORDVÄRMLAND på Dalby Hembygdsgård." Häftet som han gett ut 2002 inom ramen för EU-projektet "Kulturturismens Hembygdsgårdar" är en beskrivning av Dalby Hembygdsgård.

Dalby Hembygdsgård ligger vid r v. 62 i Ransby, dit man flyttat olika 1800-tals byggnader från sina ursprungliga platser och dit. En rundvandring beskrivs "som att komma tillbaka till Gustaf Schröders Dalby"

Detta häfte ger en överblick över hembygdsgårdens byggnader med infogade citat ur Schröders böcker. Här beskrivs bl.a. bondgården, ladugården, torpet, sätern och timmerkojan, alla med några välformulerade Schrödercitats infogade.

Häri ligger enligt mig Schröders storhet. Den precision med vilken han beskriver dåtidens trivialiteter och upphöjer dessa till en historisk guldgruva.

Skriften avslutas med en beskrivning av Gustaf Schröders bostäder under sin tid i Dalby. Jag kommer att få anledning att återkomma till innehållet i detta häfte.

Udo Johansson.

En annorlunda Toppjakt i Schröders marker!

Av Rolf Johansson, Sysslebäck

Jag flyttade till Branäs 1/8 1982, och hamnade därmed i Gustafs gamla jaktmarker, från hans tid i Dalby socken. Vid denna tid hade jag läst Asplunds serie, samt besökt en utställning som fanns på Örebro Museum, så helt obekant med honom var jag inte. Jag minns att jag tyckte det var spännande att få jaga på platser där Gustaf varit ca 130 år tidigare!

Jag vill berätta om en ovanlig Toppjakt, som kunnat sluta olyckligt för mig. I januari 1987 åkte jag upp till Vingängssäterberget, parkerade några hundra meter söder om Gustafs säterstuga, som finns bevarad än idag. Tog på mig mina långa skogsskidor och begav mig ut på jakt efter fågel. Dagen var härlig, mycket snö med upplega, sol och minus 12 grader. Just 1987 var ett av de bästa fågelår jag upplevt, jag kände till en flock med 80 orrtuppar uppe på "Berget", på andra sidan dalen fanns en annan flock med ca 100 tuppar. Efter en stund såg jag ungefär 10 orrtuppar i några björkar, och började avancera. Kom fram till Flåbäcken, och eftersom det var svårt att åka i tätskogen utan att riva ner upplegan från träden, började jag åka längs med bäcken. Plötsligt brast isen, jag hamnade i vatten upp till midjan! Ju mera jag trampade, desto djupare sjönk jag. Tillslut slängde jag av mig studsare och ryggsäck, fick loss höger skida, men min vänstra skida satt alltför fast nere i bäcken. För att få loss den var jag tvungen att dyka ner i vattnet, så jag kunde öppna kabelbindningen. Jag kravlade mig upp ur bäcken och blev stående i djupsnö till midjan, totalt genomblöt började jag då fundera på vad jag skulle göra. En normal person hade väl försökt ta sig till bilen och åkt hem. Men jag var ute på jakt, så jag tände eld på en törvedsstubbe, bröt lite granris att stå på, klädde av mig naken, och torkade kläderna! Det tog ca 2 timmar innan jag kunde fortsätta jakten, nu i torra kläder. När jag kom till björkarna där tupparna suttit, hade de givetvis flugit bort. I hyggeskanten såg jag då ett färskt harspår, följde det ungefär 100 meter, förstod att haren måste sitta i en grupp smågranar längre fram. Jag laddade min CG-sporter, åkte framåt, fick se det svarta ögat på haren och sköt honom i huvudet. Tala om en annorlunda toppjakt, som slutade bra för alla, utom för haren!

Rolf Johansson, Sysslebäck, här på torra land! Han har varit medlem i Sällskapet från början och är Gustaf Schröder-Sällskapets främste medlemsvärvare. Han tror själv att han värvat mellan 70-80 nya medlemmar! Det är en enastående bedrift! Stort tack till Rolf!

Foto: Göran Bergman

Bokförrådet i Arvika tömt

Text Göran Bergman

Den 11 november 2020 utrymde vi bokförrådet i Arvika. Flyttlasset, en hel släpvagnslast gick till Malung där böckerna nu finns i före detta Elimkapellet på Torggatan 4.

I Arvika ska man passa på att besöka den legendariske historieberättaren "Elis i Taserud" som här flankeras av flyttkarlarna, från vänster Christer Karlsson, Sollerön, Bertil Forsberg, Väster Ämtervik, Udo Johansson, Sysslebäck, Göran Bergman, Malung och Sten Rune Olsson, Arvika.

Foto: Christer Karlsson

Avsändare:
Gustaf Schröder-Sällskapet
Box 34
782 21 Malung

Köpes!

Gyttorps Jakttabell 1921 1926 och 1930 samt jakttabeller från Normal, AB Svenska Krutfaktorierna, Landskrona 1926, 1927, 1928, 1946, 1951, 1958, 1960, 1961, 1962, 1963, 1965, 1966 och 1967 köpes. Köper även gammal hagelammunition och kataloger från Vapen Depoten i Falun.

Erik G H Svensson. Telefon 0735-46 93 04. Östra Karaby 430, 241 71 MARIEHOLM
erik.svensson2@tele2.se

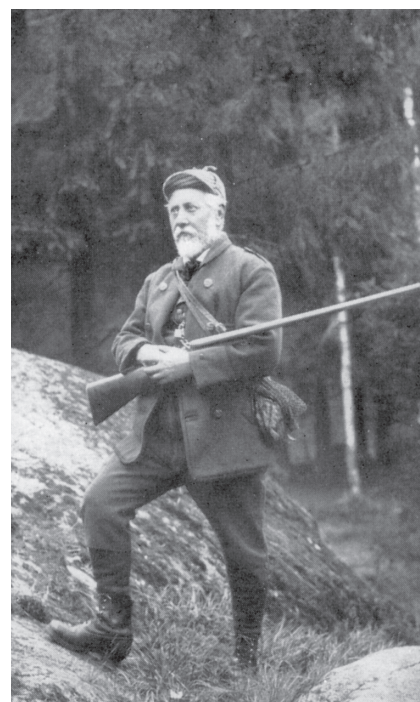
Schröder-Shopen

Här kan Du köpa medlemsprylar och komplettera Dina Årsböcker. Allt till låga medlemspriser. Beställningen görs enklast via E-post: sallskapet@gustafschroder.se

Du kan köpa de flesta av våra tidigare årsböcker till medlemspris; 100 kr per styck. Köper du 5 böcker betalar du bara för 4! Tänk bara på att aktuellt porto tillkommer! Följande böcker finns kvar på lager: **En timmermärkares minnen** (1994), **Med Hund och bössa** (1996) **Pavo Makkran** (1998), **Finntorpet i Västerskogen** (1999), **Pekka Huskoinen** (2000), **En bruksbokhållares minnen** (2001), **Herman Falk** (2002), **Från brukskontor och timmerskog** (2003), **Den gamle fogdeskrivaren** (2004), **Ur fjällfolkets liv** (2005), **Minnen från skogarna** (2006), **Mina jaktkamrater** (2007), **Från skilda marker** (2008),

Svenska Jakten (2009), **Minnen från mitt jägarliv** (2010), **Från pojke och gubbåren** (2011), **Mellan Kölen och Siljan** (2012), **Vägledning i fiske** (2013), **Jakt, fiske och vildmarksliv** (2014), **Skidor och skidlöpning/ Jägaren under nya jaktstadgan** (2016), **Jaktminnen från fjäll och sjö** (2017). **Lärobok i fiskberedning** (2018). **Strövtåg i Jaktmarkerna** (2019). Övrigt: **Jubileumsskriften** 50 kr, **Mansbilden hos Gustaf**, uppsats, 100 kr, **Vykort** 5 kr/st, **Pins** (metallmärken) 25 kr/st. **Beställning görs enklast via e-post, se nedan!**

König Gustaf Schröder

NYING är medlemsbrev för Gustaf Schröder-Sällskapet

Utgivare: Sällskapets sekreterare
Göran Bergman, Tel 070-265 80 90.

E-post: goran@gbergman.nu

Ordförande: Udo Johansson
076-826 26 15.

Kassör: Christer Karlsson
070-304 57 84

Postadress: Box 34, 782 21 Malung

Webbida: gustafschroder.se • Gustaf Schröder-Sällskapet finns även på facebook!

Gustaf Schröder-Sällskapets plusgirokonto 464 56 93-5

För utländska medlemmar:

IBAN SE3295000099602646456935 Nordea Bank AB

SWIFT NDEASESS

E-post: sallskapet@gustafschroder.se

ISSN 1102-8238

Produktion: Bo & Göran

Ändra adress!

Om Du flyttar eller om posten ändrat Din adress är det viktigt att Du meddelar sekreteraren den nya adressen snarast möjligt.